

ประกาศกรมอนามัย

เรื่อง หลักเกณฑ์การควบคุมป้องกันโรคติดเชื้อและอันตรายในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก

โรคต่างๆ ไปที่เกิดในเด็กมักจะเป็นโรคติดเชื้อ เช่น ตาแดง กลากเกลื่อน ไข้สุกใส ท้องเดิน ปอดบวม ปากเปื่อย และไข้หวัด โดยเฉพาะเด็กที่อยู่ในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก เช่น ศูนย์ดูแลเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล และศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนซึ่งจะใช้เวลาส่วนใหญ่ในแต่ละวันอยู่ในกลุ่มเด็กด้วยกันและใกล้ชิดกัน ในสภาวะการร่ดดังกล่าวทำให้เด็กติดเชื้อโรคได้ง่าย จึงจำเป็นต้องให้ผู้ปกครองนำไปดูแลและพักไว้ที่บ้าน หรือแยกเด็กป่วยอย่างเหมาะสม การระบาดของโรคติดเชื้อ ซึ่งสามารถแพร่กระจายได้รวดเร็วในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก ก่อให้เกิดปัญหาทั้งด้านการแพทย์และการสาธารณสุข ดังนั้น กรมอนามัยจึงออกประกาศหลักเกณฑ์การควบคุมป้องกันโรคติดเชื้อและอันตรายในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้ถือปฏิบัติต่อไป

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ข้อ ๑ วัตถุประสงค์

หลักเกณฑ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวปฏิบัติแก่ ผู้บริหาร ผู้ได้รับใบอนุญาต และผู้เลี้ยงดูเด็กของสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก สำหรับการควบคุมป้องกันโรคติดเชื้อและอันตรายอื่น ๆ ด้วยการรักษาสุขภาพการสุขภาพิบาลและสุขภาพลักษณะให้อยู่ในสภาพตามเกณฑ์มาตรฐานและแนวทางปฏิบัติที่ดี

ข้อ ๒ ขอบเขตและการบังคับใช้

๒.๑ หลักเกณฑ์ฉบับนี้ให้ใช้บังคับกับสถานรับเลี้ยงดูแลเด็กทุกแห่งทั้งของภาครัฐและ เอกชน

๒.๒ รายละเอียดของหลักเกณฑ์ฉบับนี้จะครอบคลุมถึง โรคติดเชื้อและอันตรายจากการใช้อุปกรณ์สำหรับเด็กอ่อนโดยทั่วไปที่เกิดขึ้นกับเด็ก พร้อมกับมาตรการป้องกันที่เหมาะสมที่ต้องดำเนินการให้ถูกต้องตามแนวทางปฏิบัติด้านการสุขภาพิบาลและสุขภาพลักษณะ

อำนาจหน้าที่

(นายแพทย์ วัฒนะ)

๓๖๕-๓๖๖/๒๕๖๓

ข้อ ๓ หน้าที่ความรับผิดชอบ

ผู้บริหาร และผู้ได้รับใบอนุญาตของสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก มีหน้าที่ต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

๓.๑ ดำเนินการใดๆ เพื่อให้เกิดความมั่นใจ ดังนี้

- (๑) สถานที่ต้องสะอาดและถูกสุขลักษณะ
- (๒) ผู้เลี้ยงดูเด็กมีคุณสมบัติที่เหมาะสม มีประสบการณ์และผ่านการอบรมตามหลักสูตรที่ได้รับการรับรองจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง
- (๓) เด็กและผู้ทำงานทุกคนในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็กต้องผ่านการตรวจสุขภาพจากแพทย์
- (๔) มาตรการที่เหมาะสมสำหรับปกป้องคุ้มครองสุขภาพและความเป็นอยู่ที่ดีของเด็กและผู้ทำงานทุกคนในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก และเด็กหรือผู้ทำงานที่มีอาการเจ็บป่วยต้องถูกแยกออกจากสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก

๓.๒ ต้องปฏิบัติ หรือแก้ไขปรับปรุง ให้การดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงดูแลเด็กถูกต้องตามหลักเกณฑ์นี้

ข้อ ๔ คำนิยาม

“เด็ก” หมายถึง เด็กที่มีอายุไม่เกิน ๖ ปี

“สถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก” หมายถึง

- (๑) สถานรับเลี้ยงเด็กและสถานสงเคราะห์เด็กซึ่งควบคุมกำกับดูแลรับผิดชอบ โดยกรมประชาสงเคราะห์
- (๒) ศูนย์เด็กเล็กซึ่งดูแลรับผิดชอบโดยกรมอนามัย
- (๓) โรงเรียนอนุบาลของทางราชการหรือตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
- (๔) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งดูแลรับผิดชอบโดยกรมการพัฒนาชุมชน
- (๕) สถานรับเลี้ยงเด็กหรือศูนย์เด็กเล็ก หรือที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นในสถานพยาบาลของรัฐหรือเอกชน หรือในสถาบันการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย และวิทยาลัย

(๖) ศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ซึ่งดูแลรับผิดชอบโดยกรมการศาสนา

“สถานที่” หมายถึง อาคาร หรือบริเวณที่มีรั้วรอบขอบชิดหรือ พื้นดิน หรือที่โล่งกลางแจ้ง

“การทำลายเชื้อโรค” หมายถึง การฆ่าเชื้อโรคที่อยู่นอกร่างกายด้วยสารเคมี หรือวิธีทางกายภาพอื่นๆ

“น้ำยาฟอกขาว” หมายถึง สารละลายโซเดียมไฮโปคลอไรท์ความเข้มข้น ๐.๕%

“การติดเชื้อ” หมายถึง การเข้าสู่ร่างกายและการเพิ่มจำนวนของเชื้อโรคในร่างกาย

ดำรงศักดิ์

(นายดำรงศักดิ์ ดำรงศักดิ์)

๓๓๕๕ หมู่ ๕ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี

“เชื้อโรค” หมายถึง จุลินทรีย์ซึ่งสามารถก่อให้เกิดการติดเชื้อหรือโรคติดเชื้อได้ เช่น ไวรัส แบคทีเรีย รา โปรโตซัว ริกเก็ตเซีย และหนอนพยาธิ

“โรคติดเชื้อ” หมายถึง โรคที่มีสาเหตุจากเชื้อโรค

“โรคติดต่อ” หมายถึง โรคติดต่อตามกฎหมายโรคติดต่อ ซึ่งรวมถึงโรคติดเชื้อใดๆ ที่สามารถแพร่ไปถึงผู้อื่นที่เป็นผู้สัมผัสโรคได้

“ผู้สัมผัสโรค” หมายถึง คนซึ่งได้เข้าไปใกล้ชิดคน สัตว์ หรือสิ่งของติดโรค จนเชื้อโรคนั้นอาจติดต่อกับผู้อื่นได้

“การแยกกัก” หมายถึง การแยกผู้ติดเชื้อที่อยู่ในระยะติดต่อของโรคออกไว้ต่างหากจากผู้อื่นในที่ซึ่งกำหนดไว้เฉพาะ เพื่อป้องกันและจำกัดการแพร่เชื้อโรคจากผู้ติดเชื้อไปยังบุคคลอื่นซึ่งไวต่อการติดโรคหรือเกิดโรคนำ

“ระยะฟักตัวของโรค” หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่เชื้อเข้าสู่ร่างกายจนถึงเวลาที่ผู้ติดโรคแสดงอาการป่วยของโรคนั้น

“ระยะติดต่อของโรค” หมายถึง ระยะเวลาที่เชื้อโรคสามารถจะแพร่จากคนหรือสัตว์ที่มีเชื้อไปยังผู้อื่นได้โดยตรงหรือทางอ้อม

“พาหะ” หมายถึง คนหรือสัตว์ที่มีเชื้อโรคแต่ไม่มีอาการของโรคปรากฏซึ่งอาจติดต่อกับผู้อื่นได้

“ผู้บริหาร” หมายถึง ผู้ควบคุมการดำเนินงานของสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก และหมายความรวมถึงผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ครูใหญ่ เจ้าของ ผู้สนับสนุนเงินทุน และผู้ก่อตั้ง

“ผู้เลี้ยงดูเด็ก” หมายถึง บุคคลที่ทำหน้าที่เลี้ยงดูเด็กในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก เช่น ครู ผู้ดูแลเด็กที่เลี้ยงเด็ก ผู้สอน ลูกจ้าง ผู้ปรุง ผู้เสิร์ฟอาหาร และผู้ปฏิบัติงานอื่นๆ

“ผู้ได้รับใบอนุญาต” หมายถึง ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการหรือจัดตั้งสถานรับเลี้ยงดูแลเด็กตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

“การสกัดเปลี่ยนลม (Air exchange)” หมายถึง การนำลมใหม่ที่สะอาด หรือลมหมุนเวียนเข้ามาในห้อง มีหน่วยวัดเป็นจำนวนครั้งของการเปลี่ยนปริมาตรลมทั้งห้องต่อหน่วยเวลา เช่น ครั้งต่อชั่วโมง

ตำแหน่งรอง

(เนลเคโดร์น โดร์น)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาสุขภาพเด็ก

ส่วนที่ ๒
หลักเกณฑ์ด้านการสุขาภิบาลและสุขลักษณะ

ตอนที่ ๑
สุขลักษณะของสถานที่

ข้อ ๕ การจัดสถานที่รับเลี้ยงดูแลเด็ก ต้องปฏิบัติ ดังนี้

- ๕.๑ จัดให้มีพื้นที่ใช้สอยสำหรับเด็กทำกิจกรรมภายในอาคารไม่น้อยกว่า ๒ ตารางเมตร ต่อ ๑ คน เพื่อหลีกเลี่ยงความแออัดซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงต่อการแพร่เชื้อโรค
- ๕.๒ จัดเตรียมบริเวณที่กำหนดไว้สำหรับทำกิจกรรมต่าง ๆ เช่น เล่น นอน รับประทานอาหาร ทำความสะอาดร่างกาย ล้างหน้าและมือ เก็บและเตรียมอาหาร และที่พักเด็กป่วย
- ๕.๓ พื้นอาคารต้องสะอาดและป้องกันความชื้นได้ ไม่ควรใช้พรมปูพื้น
- ๕.๔ ท่อหรือรางระบายน้ำต้องปิดมิดชิด
- ๕.๕ อาคารต้องมีมาตรการป้องกันแมลงวัน ยุง และสัตว์นำโรค รวมทั้งควบคุมป้องกันไม่ให้เกิดแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์พาหะนำโรคในสถานที่ ทั้งนี้มาตรการควบคุมป้องกันยุงต้องเป็นไปตามประกาศกรมอนามัย พ.ศ. ๒๕๔๔ เรื่อง ข้อปฏิบัติการควบคุมยุง

ข้อ ๖ ส้วมและอ่างล้างมือ

๖.๑ สถานที่รับเลี้ยงดูแลเด็กแต่ละแห่ง ต้องจัดให้มีอ่างล้างมือและส้วมที่ถูกต้องสุขลักษณะ อย่างน้อย ดังนี้

จำนวนเด็ก (คน)	จำนวนอ่างล้างมือ (ที่)	จำนวนส้วม (ที่)
๑-๔๗	๒	๒
๔๘-๗๑	๓	๓
๗๒-๙๕	๔	๔
๙๖-๑๑๙	๕	๕
๑๒๐-๑๔๓	๖	๖
๑๔๔	๗	๗

ตำแหน่งผู้ลงนาม

(นายแพทย์ ธีระเกียรติ)
ผู้อำนวยการศูนย์สุขภาพเด็ก

สถานรับเลี้ยงดูแลเด็กที่เลี้ยงดูเด็กมากกว่า ๑๔๔ คน ต้องจัดให้มีส้วมที่ถูกสุขลักษณะและอ่างล้างมือ
อย่างละ ๑ ที่ ต่อจำนวนเด็กที่เพิ่มขึ้นทุกๆ ๓๒ คน

๖.๒ ห้องส้วมต้องมีสุขลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) จัดให้มีการระบายอากาศโดยวิธีธรรมชาติ โดยมีช่องระบายอากาศไม่น้อยกว่า
ร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ห้องทุกห้อง หรือหากมีการระบายอากาศโดยวิธีกลต้องมีอัตราการสลับเปลี่ยนลม
(Air exchange) อย่างน้อย ๑๕ ครั้ง ต่อชั่วโมง

(๒) ติดตั้งพัดลมเพดานหรือผนังไว้ในห้องส้วมเพื่อช่วยให้เกิดการหมุนเวียนอากาศ

(๓) มีระดับความเข้มของแสงอย่างน้อย ๒๐๐ ลักซ์ หรือมีไฟติดเพดานหรือฝาผนัง
อย่างน้อย ๑ ดวง ต่อส้วม ๑ ที่

(๔) ก๊อกน้ำที่ใช้ควรเป็นแบบคันโยก

(๕) จัดให้มีอุปกรณ์สุขภัณฑ์ประจำห้องส้วม ดังต่อไปนี้

มี ๑ ที่

ก. สบู่หรือที่จ่ายสบู่เหลว ๑ ที่ต่อทุก ๆ อ่างล้างมือ ๒ ที่ หรืออย่างน้อยต้อง

อย่างน้อย ๑ เครื่อง

ข. เครื่องเป่าลมให้มือแห้ง หรือเครื่องจ่ายกระดาษหรือผ้าเช็ดมือที่ใช้ครั้งเดียว

ค. ถังขยะพร้อมฝาปิด อย่างน้อย ๑ ที่

ง. กระดาษชำระ หรือน้ำสำหรับชำระ หรือสายฉีด ประจำทุกส้วม

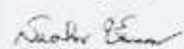
(๖) ส้วมที่ถูกสุขลักษณะต้องมีขนาดเหมาะสมสำหรับการใช้ของเด็กและมีความสูง
จากพื้นไม่เกิน ๓๕๐ มิลลิเมตร (ไม่รวมเก้าอี้ร่อนนั่ง) โดยมีฝากันห้องสูง ๑ เมตร แยกเป็นส่วนๆ

(๗) ผนังด้านในของห้องส้วมปูด้วยกระเบื้องเคลือบสูงอย่างน้อย ๑.๕ เมตร และผนังที่
ติดอยู่ด้านหลังและเหนือที่ล้างมือและที่ล้างภาชนะต้องปูด้วยกระเบื้องเคลือบให้มีความสูงไม่น้อยกว่า
๔๕๐ มิลลิเมตร

๖.๓ ในกรณีที่ไม่สามารถจัดทำห้องส้วมสำหรับเด็กเป็นการเฉพาะได้ อาจใช้ห้องส้วมที่มีอยู่
แล้ว แต่ต้องปรับปรุงให้เหมาะสมกับวัยของเด็กโดยจัดหาอุปกรณ์เพิ่มเติม และปรับปรุงสุขลักษณะให้
เหมาะสมเพื่อให้เด็กสามารถใช้ได้อย่างปลอดภัย

๖.๔ ขนาดของอ่างล้างมือ ต้องเหมาะสมสำหรับการใช้ของเด็ก และติดตั้งให้มีความสูงเหนือ
พื้นประมาณ ๕๐๐-๖๐๐ มิลลิเมตร รวมทั้งติดตั้งกระจกเงาส่องหน้าขนาดเหมาะสมที่ผนังให้อยู่เหนืออ่าง
ล้างมือ

ด้านผู้สอน

(นางสาว...)

๑๖/๑๒/๒๕๖๓

ข้อ ๘ วัสดุอุปกรณ์สำหรับอาบน้ำ

สถานรับเลี้ยงดูแลเด็กต้องจัดให้มีวัสดุอุปกรณ์สำหรับการอาบน้ำชำระร่างกายเด็ก

ข้อ ๘ ที่ล้างภาชนะ

สถานรับเลี้ยงดูแลเด็กที่มีเด็กอายุไม่เกิน ๑๘ เดือน ต้องจัดให้มีที่ล้างภาชนะพร้อมก็อกน้ำอยู่ใกล้กับบริเวณที่ใช้เปลี่ยนผ้าอ้อมเด็กในอัตราส่วนที่ล้างภาชนะ ๑ ที่ ต่อจำนวนเด็กทุก ๆ ๑๐ คน

ข้อ ๙ การระบายอากาศในอาคาร

๙.๑ ห้องเรียน

การระบายอากาศของห้องเรียนต้องถ่ายเทอากาศได้สะดวก โดยมีช่องระบายอากาศซึ่งรวมเนื้อที่หน้าต่าง ประตู และช่องลม ที่เปิดไว้ระหว่างใช้สอยห้องนั้นๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ห้อง

๙.๒ ห้องสำหรับเด็กป่วย

(๑) การระบายอากาศของห้องสำหรับเด็กป่วยต้องถ่ายเทอากาศได้สะดวก โดยมีช่องระบายอากาศซึ่งรวมเนื้อที่หน้าต่าง ประตู และช่องลม ที่เปิดไว้ระหว่างใช้สอยห้องนั้นๆ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ ของพื้นที่ห้อง

(๒) การระบายอากาศภายในห้องสำหรับเด็กป่วยต้องแยกเป็นอิสระ และไม่ระบายอากาศจากห้องสำหรับเด็กป่วยเข้าสู่ห้องเรียน รวมทั้งแผงกรองอากาศควรได้รับการเปลี่ยนใหม่และทำความสะอาดคู่มือการแนะนำของผู้ผลิต

(๓) สำหรับสถานรับเลี้ยงดูแลเด็กที่ไม่สามารถส่งเด็กที่ป่วยด้วยโรคติดต่อกลับบ้านได้ เช่น สถานรับเลี้ยงเด็กกำพร้า ให้มีห้องแยกสำหรับเด็กที่ป่วยด้วยโรคติดต่อที่กระจายทางอากาศ เช่น หัด ไข้สุกใส

๙.๓ การดูแลบำรุงรักษาระบบปรับอากาศที่ติดตั้งมีสถานะดังนี้

(๑) การระบายอากาศที่ดีจากระบบปรับอากาศต้องมีการแจกจ่ายอากาศที่สม่ำเสมอไปยังห้องปรับอากาศทุกห้อง

(๒) ในกรณีที่ใช้แผงกรองอากาศที่มีประสิทธิภาพการกรองสูงเพื่อการกรองฝุ่นละออง ควรมีแผงกรองอากาศที่มีประสิทธิภาพต่ำ และปานกลาง กรองอากาศจากภายนอกก่อนเข้าสู่แผงกรองอากาศที่มีประสิทธิภาพสูง

ชำนาญก้อง

(นางณัชชวีร์ ช่อทิพย์)

ผู้อำนวยการศูนย์ส่งเสริมสุขภาพเด็ก

- (๔) แผงกรองอากาศควรได้รับการเปลี่ยนใหม่หรือทำความสะอาดเป็นประจำตามคู่มือการแนะนำ
- (๕) มีมาตรการป้องกันการควบแน่นของอากาศภายในห้องปรับอากาศและเปลี่ยนวัสดุผิวหน้าของท่อที่อุณหภูมิต่ำ

ตอนที่ ๒ สุขอนามัยอาหาร

ข้อ ๑๐ การจัดครัว

- ๑๐.๑ สถานที่รับเลี้ยงดูแลเด็กทุกแห่งต้องจัดให้มีพื้นที่เฉพาะสำหรับการเตรียมอาหารและอาหารว่าง รวมทั้งห้ามเด็กเข้ามาในพื้นที่นี้
- ๑๐.๒ ต้องจัดให้มีอุปกรณ์เครื่องใช้ในครัวที่เพียงพอและเหมาะสมสำหรับการเตรียมอาหารแต่ละมื้อและสำหรับการล้างภาชนะ
- ๑๐.๓ ต้องมีที่ล้างมืออย่างน้อย ๑ ที่ สำหรับพนักงานในครัวได้ใช้โดยเฉพาะเท่านั้นในการเตรียมอาหาร ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการปนเปื้อนในอาหารที่อาจเกิดขึ้นได้ระหว่างการเตรียม
- ๑๐.๔ ห้องและตู้เก็บของสำหรับเก็บภาชนะและเครื่องใช้ในครัวต้องป้องกันสัตว์กัดแทะและสัตว์เลื้อยเข้ามาได้ รวมทั้งต้องมีตู้เก็บของแยกไว้ต่างหากสำหรับเก็บเครื่องมือและวัสดุอื่นๆ ที่ใช้ทำความสะอาดโดยเฉพาะ
- ๑๐.๕ ผนังห้องครัวต้องปูด้วยกระเบื้องเคลือบหรือวัสดุที่กันน้ำได้ เพื่อช่วยให้ทำความสะอาดได้ง่าย
- ๑๐.๖ พื้นผิวของวัตถุที่ใช้สำหรับการจัดเตรียมอาหารต้องสะอาดทั้งก่อนและหลังการใช้งาน
- ๑๐.๗ ต้องไม่มีท่อระบายน้ำเสียวางผ่านเหนือศีรษะในบริเวณที่มีอาหารจัดเตรียมไว้หรือปรุงเสร็จเรียบร้อยแล้ว เพื่อหลีกเลี่ยงการปนเปื้อนที่อาจเกิดขึ้นได้จากการรั่วไหลของท่อระบาย

ตอนที่ ๓ การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- ข้อ ๑๑ ต้องจัดให้มีที่เก็บมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลทั้งภายในและภายนอกอาคาร สถานที่รับเลี้ยงดูแลเด็ก ด้วยจำนวนที่เพียงพอ ถูกสุขลักษณะ และมีการกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลทุกวัน

ตำแหน่งรอง

(นางณัชชา ใจทิพย์)

๑๓/๕/๒๕๖๖

ข้อ ๑๒ มีการกำจัดน้ำโสโครกอย่างถูกวิธี และมีการดูแลรางระบายน้ำไม่ให้อุดตัน

ตอนที่ ๔

ข้อปฏิบัติด้านความปลอดภัยการใช้อุปกรณ์และของเล่นสำหรับเด็กอ่อน

ข้อ ๑๓ เตียงนอน

๑๓.๑ ให้ใช้ฟูกนอนที่มีขนาดพอดีกับเตียงนอนหากฟูกนอนเล็กไป และจำเป็นต้องใช้เตียงนอนนั้น ให้ใช้ผ้าขนหนูม้วนแล้วสอดไว้ระหว่างเตียงนอนกับฟูกนอนเพื่อให้แน่นขึ้น ห้ามปล่อยให้มียช่องว่างระหว่างเตียงนอนกับฟูกนอนโดยเด็ดขาด

๑๓.๒ ราวเตียงนอนด้านข้างต้องสูงเพียงพอ เพื่อป้องกันไม่ให้เด็กสามารถปีนออกมานอกเตียงนอน

๑๓.๓ ห้ามวางของเล่นหรือสิ่งของใดๆ ในเตียงนอนซึ่งอาจเป็นเครื่องช่วยให้เด็กสามารถปีนออกมานอกเตียงนอนได้

๑๓.๔ ห้ามใช้เตียงนอนเป็นคอกสำหรับเด็กเล่น

๑๓.๕ กรณีสวมเตียงนอนไว้ข้างหน้าต่าง ต้องให้แน่ใจว่าไม่มีชายผ้าหรือเชือกอยู่ในระยะที่เด็กเอื้อมจับถึง

๑๓.๖ ห้ามแขวนวัตถุใดๆ เช่น ของเล่นที่ห้อยกับเชือกหรือถุงใส่ผ้าซัก ไว้บนเสาหัวมุมของเตียงนอนหรือใกล้ๆ กับบริเวณที่เด็กอาจเข้าไปติดและถูกบีบรัดได้ กรณีถ้าของเล่นมีเชือกหรือยางยืดเป็นตัวห้อยให้ตัดเชือกหรือยางยืดทิ้งไป

๑๓.๗ ห้ามผูกห้อยหัวนมหลอกสวมไว้รอบคอเด็ก

๑๓.๘ กรณีที่เด็กสามารถลุกขึ้นยืนได้แล้ว ให้ปรับระดับฟูกนอนให้อยู่ต่ำสุดหรือถอดแผ่นรองกระแทกหรือของเล่นที่มีขนาดใหญ่ออกจากเตียงนอนเพื่อป้องกันมิให้เด็กใช้สิ่งของเหล่านี้เป็นเครื่องช่วยเพื่อปีนออกมานอกเตียงนอน

๑๓.๙ ห้ามใช้แผ่นพลาสติกบาง ๆ หรือถุงพลาสติกสำหรับใส่ขยะมาคลุมฟูกที่นอนเพราะอาจไปเกาะติดอยู่บนใบหน้าเด็กจนทำให้หายใจไม่ออกได้

๑๓.๑๐ ก่อนวางเด็กลงในเตียงนอนให้ตรวจสอบเตียงนอนให้แน่ใจว่าตัวยึดต่างๆ เช่น ตะปูเกลียว สลักหรือตัวยึดแขวนที่นอนอยู่ครบและมีความแน่นหนา กรณีเปลชนิดที่มีตัวยึดแขวนที่นอนแขวนอยู่กับตะขอต้องดูให้แน่ใจว่าทั้งตัวแขวนและตะขอเกี่ยวกันไว้แน่นดีแล้ว

ดำเนินการโดย

(เกษมสิทธิ์ รัตติสิน)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาสุขภาพเด็ก

ข้อ ๑๔ ของเล่นในเตียงนอน

เพื่อเป็นการป้องกันอันตรายจากของเล่นสำหรับเด็กที่แวนครึ่งหรือติดอยู่กับเตียงนอน ควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑๔.๑ ของเล่นประเภทให้เด็กใช้ออกกำลังกายหรือประเภทมีสีสรร

(๑) คูให้แน่ใจว่าของเล่นติดแน่นอยู่กับเตียงนอนอย่างปลอดภัย

(๒) เมื่อเด็กอายุ ๕ เดือนขึ้นไปหรือเมื่อเริ่มคลานได้แล้วให้ถอดของเล่นออกจากเตียง

นอน

(๓) ของเล่นที่แวนห้อยไว้เหนือเตียงนอนต้องอยู่สูงพอไม่ให้เด็กเอื้อมถึง

ของเด็ก

(๔) ห้ามใช้ของเล่นที่มีส่วนโผล่อื่นออกมาซึ่งอาจเกี่ยวเสื้อผ้าหรือวัสดุอื่นๆ ที่อยู่รอบ

(๕) เก็บริบบิ้นหรือสิ่งของที่มีลักษณะเป็นแถบยาวซึ่งใช้ประดับตามผนังอาคารให้ไกลจากเตียงนอนหรือที่อื่นๆ ซึ่งเด็กอาจเอื้อมถึง

๑๔.๒ ของเล่นแบบเขย่าหรือบีบให้เกิดเสียงดังหรือแบบใช้กัดเล่น ต้องมีขนาดใหญ่พอที่จะไม่ตกลงไปคาอยู่ในคอของเด็กและต้องเป็นประเภทที่ไม่สามารถแยกออกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อยจนทำให้ถูกกลืนลงคอหรือสูดเข้าทางจมูกได้

๑๔.๓ ของเล่นหรือชิ้นส่วนของเล่นที่มีลักษณะทรงกลมต้องเก็บให้ไกลจากเด็กทารก เด็กเล็ก และเด็กที่ชอบหยิบสิ่งของเข้าปาก

๑๔.๔ หัวนมหลอก ต้องมีโครงสร้างที่เหนียวแน่น แข็งแรงไม่เปราะหรือแตกง่าย รวมทั้งต้องไม่มีริบบิ้นหรือเชือกผูกติดอยู่

๑๔.๕ เครื่องแวน เช่น ตุ๊กตาขั้วไส้ที่ใช้ห้อยแวนกับเตียงนอนต้องห่างไกลจากมือเด็กหรือถอดสายหรือเชือกออกไปเสีย

ข้อ ๑๕ แก้วเด็กทรงสูง

เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงจากอุบัติเหตุที่อาจเกิดจากการตกจากแก้วเด็กทรงสูงหรือการล้มคว่ำพังลงมาหรืออื่นๆ ควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑๕.๑ จัควางแก้วให้ห่างไกลจากโต๊ะ เก้าอี้หรือพื้นผิวอื่นใดที่เด็กอาจใช้ผลักหรือดันออกไปได้

อำนาจถูกต้อง

(นายณรงค์ รัชกิจโภค)

ผู้อำนวยการกองคุ้มครองผู้บริโภคและมาตรฐาน

๑๕.๒ กรณีไม่ใช้เก้าอี้ ให้เก็บหลบไว้ตรงมุมห้องและไม่เกาะกะวางทางเพื่อป้องกันไม่ให้เด็กพยายามปีนขึ้นไปหรือใช้เป็นที่เกาะยึดเพื่อลุกขึ้นยืน

๑๕.๓ ตรวจสอบเก้าอี้เป็นระยะๆ ว่ามีส่วนประกอบชิ้นเล็กๆ ตรงไหนหลวมหรือหลุดออกมาเพราะเด็กอาจหยิบกลืนลงคอได้

๑๕.๔ อย่างปล่อยให้เด็กยืนบนเก้าอี้สูงและอย่าอยู่ห่างไกลจากเด็กในขณะที่ยังอยู่บนเก้าอี้

๑๕.๕ อย่างปล่อยให้เด็กเล่นอยู่ใกล้กับเก้าอี้หรือปีนขึ้นไปบนเก้าอี้โดยไม่มีคนช่วย

๑๕.๖ อย่างปล่อยให้เด็กโผล่มาห้อยโหนหรือเกาะอยู่กับเก้าอี้ในขณะที่มีเด็กทารกอยู่บนเก้าอี้เพราะอาจทำให้เก้าอี้ล้มลงมาได้

ข้อ ๑๖ คอกเด็กเล่น

๑๖.๑ อย่าใส่ของเล่นขนาดใหญ่ หรือกล่องใดๆ ไว้ในคอกเด็กเล่นเพราะเด็กอาจใช้ปีนออกมา

๑๖.๒ ให้หลีกเลี่ยงการนำวัสดุมาตกแต่งและชิงไว้เหนือคอกเด็กเล่นเพราะอาจจะรัดคอเด็กได้รวมทั้งหากจะแขวนของเล่นไว้ทางด้านข้างคอกเด็กเล่น วัสดุที่ใช้แขวนต้องสั้นที่สุดเพื่อจะได้ไม่มาพันคอเด็ก

๑๖.๓ ตรวจสอบวัสดุห่อหุ้มราวคอกเด็กเล่นบ่อยๆ ว่าไม่มีรูหรือรอยฉีกขาดเพราะเด็กอาจใช้ฟันแทะราวคอกเด็กเล่นและกลืนชิ้นส่วนที่ฉีกขาดนั้น

๑๖.๔ ห้ามใช้คอกเด็กเล่นสำหรับเด็กที่โตจนสามารถปีนออกมาด้านข้างได้

ข้อ ๑๗ ของเล่นแบบเขย่าหรือบีบให้เกิดเสียงและของเล่นสำหรับใช้กัดเล่น

๑๗.๑ ตรวจสอบให้มั่นใจว่าของเล่นไม่มีส่วนปลายที่เล็กจนเด็กสามารถนำเข้าปากได้

๑๗.๒ นำของเล่นที่มีขนาดเล็กออกไปจากเตียงนอนหรือคอกเด็กเล่นเมื่อเด็กนอนหลับ

๑๗.๓ ไม่ควรผูกของเล่นสำหรับใช้กัดเล่นคล้องไว้ที่รอบคอเด็ก

ข้อ ๑๘ เก้าอี้หัดเดิน

๑๘.๑ ดูแลให้เด็กใช้เก้าอี้หัดเดินในบริเวณที่มีพื้นผิวเรียบเท่านั้น หลีกเลี่ยงการใช้ในบริเวณที่มีพรม ไม้กระดาน ประตูและสิ่งกีดขวางอื่นๆ เพราะจะทำให้เก้าอี้พลิกคว่ำได้

๑๘.๒ ฝ้าดูเด็กในขณะที่ใช้เก้าอี้หัดเดิน เพื่อหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น

ตำแหน่ง
นางสาวกัญญา

Sealir Ben

(นางสาวกัญญา วัฒนศิริ)

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

ข้อ ๑๘ เพล

๑๘.๑ ตรวจสอบเป็นระยะๆ ให้มั่นใจว่าตัวบิด เช่น ตะปูเกลียวและสลักถูกขันไว้อย่างแน่นหนาแล้ว

๑๘.๒ หากเพลเป็นชนิดพับเก็บได้ต้องมั่นใจว่าตัวบิดจริงมีความแน่นหนาไม่ทำให้ขาเพลพับในขณะใช้งาน

๑๘.๓ ฟูกนอนและเบาะรองฟูกควรมั่นคงแข็งแรงและเรียบ

ส่วนที่ ๓

แนวทางปฏิบัติเพื่อการควบคุมป้องกันโรค

ตอนที่ ๑

การจัดกลุ่มเด็ก

ข้อ ๒๐ การจัดแบ่งกลุ่มเด็ก

๒๐.๑ เพื่อลดการแพร่โรคติดเชื้อ เด็กแต่ละกลุ่มต้องมีห้องเรียนและบริเวณสำหรับเล่นแยกออกจากกันเป็นการเฉพาะ หากเป็นไปได้เด็กที่อ่อนวัยกว่าโดยเฉพาะเด็กที่ยังต้องใช้ผ้าอ้อม หรือเด็กที่อายุไม่เกิน ๓ ปี ต้องแยกออกจากเด็กที่มีอายุมากกว่า เนื่องจาก

(๑) เมื่อเด็กทั้ง ๒ กลุ่มอยู่ด้วยกัน จะทำให้เด็กทุกคนสัมผัสกับแหล่งหรือสิ่งที่ทำให้เกิดการติดเชื้อได้ หากแยกกลุ่มเด็กออกจะจำกัดขอบเขตความเสี่ยงในการแพร่ระบาดของโรคไปยังอีกกลุ่มได้

(๒) เด็กทารกหรือเด็กที่ยังเดินเตาะแตะซึ่งมีอายุไม่เกิน ๓ ปี และมีอาการติดเชื้อจะเป็นตัวแพร่กระจายโรคบางชนิดได้เป็นอย่างดี เช่น โรคมือ เท้า ปาก ดังนั้นการแยกเด็กที่ยังอยู่ในผ้าอ้อมออกจากเด็กที่มีอายุมากกว่าจะช่วยลดความเสี่ยงการแพร่ระบาดของโรคที่เกี่ยวกับลำไส้ เช่น โรคอุจจาระร่วงจากการติดเชื้อ

๒๐.๒ ผู้เลี้ยงดูเด็กที่รับผิดชอบดูแลเด็กที่ยังต้องใช้ผ้าอ้อม ต้องไม่มีหน้าที่จัดเตรียมและให้อาหารแก่เด็กกลุ่มอื่นที่มีได้อาศัยอยู่ในความรับผิดชอบของตนแต่ถ้ามีความจำเป็น ผู้เลี้ยงดูเด็กต้องล้างมือให้สะอาดอย่างถูกต้องก่อน

ด้านถูกต้อง:

(นายสมศักดิ์ ชัยทัศน์)

อธิบดีกรมการแพทย์และสาธารณสุข

ตอนที่ ๒
สุขลักษณะทั่วไป

ข้อ ๒๑ การล้างมือ

๒๑.๑ เพื่อเป็นการลดความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค ผู้เลี้ยงดูเด็กและเด็กทุกคนต้องปฏิบัติตามขั้นตอนการล้างมือ ดังต่อไปนี้

- (๑) ล้างมือด้วยสบู่และน้ำที่ไหลจากก๊อก
- (๒) ฟอกถูมือให้ทั่วอย่างน้อย ๑๐ วินาที
- (๓) ชะล้างมือให้สะอาดทั้งด้านหน้าและ ด้านหลังมือ ข้อมือ ง่ามนิ้วมือและใต้เล็บ

นิ้วมือ

- (๔) ล้างมือด้วยน้ำสะอาดให้ทั่วหลังการชะล้างมือแล้ว
- (๕) เช็ดมือให้แห้งด้วยผ้าเช็ดมือหรือกระดาษที่ใช้ครั้งเดียว

๒๑.๒ ผู้เลี้ยงดูเด็กและเด็กทุกคนต้องฝึกนิสัยการล้างมือให้สะอาดตามขั้นตอนข้อ ๒๑.๑ อยู่บ่อยๆ

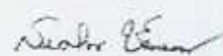
๒๑.๓ ผู้เลี้ยงดูเด็กต้องล้างมือตามขั้นตอนข้อ ๒๑.๑ ให้สะอาดทุกครั้งในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อเข้ามายังสถานรับเลี้ยงดูเด็กในตอนเช้า
- (๒) ก่อนการเตรียมและให้อาหารเด็ก
- (๓) ภายหลังเปลี่ยนผ้าอ้อม ทำความสะอาดหรือเช็ดจมูกเด็กให้แห้ง
- (๔) ภายหลังต้องสัมผัสกับเลือดหรือสารคัดหลั่งอื่นๆ จากร่างกายเด็ก
- (๕) ภายหลังเข้าห้องน้ำห้องส้วม
- (๖) ภายหลังจับต้องสัตว์เลี้ยง ครงเลี้ยงสัตว์หรือวัตถุอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยง
- (๗) ภายหลังต้องปฏิบัติกิจกรรมนอกอาคาร
- (๘) ก่อนใช้หรือใส่หรือทายาให้กับเด็กหรือตนเอง
- (๙) ก่อนกลับบ้าน

๒๑.๔ เด็กทุกคนต้องล้างมือให้สะอาดตามขั้นตอนข้อ ๒๑.๑ ทุกครั้งในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) เมื่อมาถึงสถานรับเลี้ยงดูเด็ก
- (๒) ก่อนดื่มน้ำหรือกินอาหาร
- (๓) ภายหลังจากใช้ห้องน้ำห้องส้วม
- (๔) ภายหลังจากสัมผัสลูกเด็กที่อาจป่วยหรือไม่สบาย
- (๕) ภายหลังได้รับการเปลี่ยนผ้าอ้อม

ตำแหน่งคือ:

(นางชนกชวีร์ รัชกาลานันท์)

ผู้อำนวยการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

- (๖) ภายหลังเล่นในสนามเด็กเล่น
- (๗) ภายหลังจับต้องสัตว์เลี้ยง ฝูงเลี้ยงสัตว์หรือวัตถุอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับสัตว์เลี้ยง
- (๘) ก่อนกลับบ้าน

๒๑.๕ ผู้เลี้ยงดูเด็กและบุคคลที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมอาหาร ต้องตัดเล็บสั้น ไม่สวมเครื่องประดับนิ้วมือและข้อมือ เพราะจะเป็นแหล่งสะสมสิ่งสกปรกและเชื้อโรคได้

ข้อ ๒๒ การใช้ถุงมือ

๒๒.๑ เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรคที่ติดต่อกันทางเลือดในสถานรับเลี้ยง เด็ก ผู้เลี้ยงดูเด็กควรสวมใส่ถุงมือที่กันน้ำได้และเป็นแบบชนิดใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เมื่ออยู่ในสถานะที่คาดว่าจะต้องสัมผัสกับเลือดหรือสารคัดหลั่งจากร่างกาย ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) ทำการรักษาเด็กที่มีแผลบาดเจ็บหรือมีเลือดไหลจากงูมูก
- (๒) จับต้องเสื้อผ้าที่เปื้อนด้วยอุจจาระ ปัสสาวะ เลือดหรือสิ่งท่อน้ำเหลืองออกมา
- (๓) ต้องใช้มือทำความสะอาดเลือดและสารคัดหลั่งจากร่างกายที่เปื้อน

๒๒.๒ ถุงมือที่ใช้แล้วและวัสดุที่เปื้อนควรกำจัดลงในถุงพลาสติก หรือถังขยะที่จัดวางไว้เฉพาะและผู้เลี้ยงดูเด็กควรล้างมือตามขั้นตอนข้อ ๒๑.๑ ทันที

๒๒.๓ ถุงมือ ผ้าเช็ดตัว และสารที่ใช้ในการทำลายเชื้อโรคต้องมีไว้ให้พร้อมสำหรับผู้เลี้ยงดูเด็กทุกคนสามารถนำมาใช้ได้ทันทีและหยิบมาใช้ได้สะดวก

ข้อ ๒๓ การเปลี่ยนผ้าอ้อม

๒๓.๑ ต้องเปลี่ยนผ้าอ้อมบนกระดานเช็ดมือ กระดานม้วนหรือเครื่องห่อหุ้มหรือปกปิด ร่างกายชนิดใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง หรือภาชนะอื่นๆ เพื่อให้สามารถทำความสะอาดได้ง่าย ณ บริเวณที่ใช้เปลี่ยนผ้าอ้อมที่จัดไว้โดยเฉพาะ

๒๓.๒ เครื่องห่อหุ้มหรือปกปิดร่างกายชนิดใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง ต้องจัดเก็บไว้บนชั้นหรือที่วางซึ่งมีลักษณะ ดังนี้

- (๑) มีพื้นผิวเรียบ ไม่ดูดซับและทำความสะอาดง่าย
- (๒) ห่างจากการเอื้อมหยิบถึงของเด็ก
- (๓) แยกออกจากบริเวณที่ใช้เตรียมอาหาร
- (๔) อยู่ใกล้กับที่ล้างภาชนะที่มีได้ใช้สำหรับการเตรียมอาหาร

ตำแหน่งของ

(นางฉัตรณี รังทิพย์)

เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

(๕) มีพื้นผิวทำจากวัสดุ เช่น โฟลไมท์ ไม้ เหล็ก พลาสติก แผ่นรองเคลือบ หรือแผ่นรองซับที่ใช้สำหรับเปลี่ยนผ้าอ้อม ควรหลีกเลี่ยงพื้นผิวที่มีรูพรุนหรือหยาบซึ่งทำจากกระเบื้องหรือซีเมนต์ เพราะจะยากต่อการรักษาทำความสะอาดและมีความเป็นไปได้ที่จะเกิดการปนเปื้อนได้สูงต่อมา

๒๓.๓ ผ้าอ้อมสำเร็จรูปและอุปกรณ์เครื่องห่อหุ้มหรือปกปิดร่างกายอื่น ๆ ชนิดใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งที่ผ่านการใช้งานแล้วต้องกำจัดทันทีและอย่างเหมาะสม ในถุงพลาสติก หรือถังขยะที่จัดไว้เฉพาะกรณีขั้นหรือที่วางเครื่องห่อหุ้มหรือปกปิดร่างกายชนิดใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งที่เกิดความสกปรกต้องทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคทันทีด้วยสารละลายเจือจางของน้ำยาฟอกขาว ๑ ส่วนผสมกับน้ำ ๑๐ ส่วน และล้างด้วยน้ำสะอาด

๒๓.๔ วัสดุที่ต้องใช้ร่วมกับการใช้ผ้าอ้อม ได้แก่ ผ้าเช็ดตัว ผ้าปู ที่ใช้ในการทำลายเชื้อโรค และถุงพลาสติกที่ปิดผนึกได้ เป็นต้น ต้องจัดเก็บไว้ในที่ที่ผู้เลี้ยงดูเด็กสามารถเข้าไปหยิบใช้ได้โดยสะดวกและห่างจากการเอื้อมถึงของเด็ก

๒๓.๕ ต้องล้างมือให้สะอาดตามขั้นตอนข้อ ๒๑.๑ หลังจากเปลี่ยนผ้าอ้อม และให้ใช้ถุงมือชนิดที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งเมื่อปรากฏชัดว่าเด็กมีเลือดไหลหรือมีการติดเชื้อจากอุจจาระ หรือในระบบการหายใจซึ่งต้องการความระมัดระวังเป็นพิเศษเพื่อป้องกันการสัมผัสกับสารคัดหลั่งจากร่างกาย

ข้อ ๒๔ กระโถนนั่งถ่ายอุจจาระ

๒๔.๑ กระโถนนั่งถ่ายอุจจาระต้องเก็บรักษาไว้ในห้องน้ำห้องส้วม และห่างจากมือเด็กที่จะเอื้อมถึง ห้ามจัดเก็บกระโถนนั่งถ่ายอุจจาระไว้ที่เฉลียงหรือทางเดินหรือในห้องเรียน เว้นแต่มีฉากหรือวัสดุอื่นกั้นแยกออกเป็นสัดส่วน

๒๔.๒ หลังการใช้กระโถนนั่งถ่ายอุจจาระ ต้องเททั้งสิ่งที่มีอยู่ในกระโถนลงในส้วม แล้วทำการล้างด้วยน้ำ ทำความสะอาด และทำลายเชื้อโรคในที่ล้างภาชนะที่จัดไว้เพื่อการนี้โดยเฉพาะด้วยสารละลายเจือจางของน้ำยาฟอกขาว ๑ ส่วน ผสมกับน้ำ ๑๐ ส่วน และล้างด้วยน้ำสะอาด

๒๔.๓ ห้ามทำการชะล้างกระโถนนั่งถ่ายอุจจาระในอ่างล้างมือ

๒๔.๔ หากมีการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องโดยชะล้างกระโถนในอ่างล้างมือให้ทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคที่พื้นผิวของอ่างล้างมือให้ทั่วด้วยสารละลายเจือจางของน้ำยาฟอกขาว ๑ ส่วน ผสมกับน้ำ ๑๐ ส่วน หลังทำการชะล้างกระโถนแล้วทันที และล้างด้วยน้ำสะอาด

ข้อ ๒๕ การจัดการเสื้อผ้าสกปรกเปื้อน

ตำแหน่ง
ชื่อ

(ตำแหน่ง) ชื่อ(นาม)

ตำแหน่ง/หน่วยงาน/จังหวัด/ประเทศ

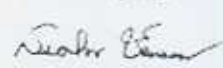
- ๒๕.๑ ผู้เลี้ยงดูเด็กต้องสวมถุงมือทุกครั้งที่ต้องสัมผัสกับเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่มที่สกปรกด้วยปัสสาวะ อุจจาระ เลือดหรือสิ่งที่อาเจียนออกมา
- ๒๕.๒ ทำการล้างมือและอวัยวะส่วนอื่นของร่างกายทันทีหลังจากสัมผัสกับเลือด และเมื่อถอดถุงมือหลังจากใช้สัมผัสสิ่งสกปรกเพราะถุงมือสามารถป้องกันเชื้อโรคได้ไม่สมบูรณ์
- ๒๕.๓ ถุงมือที่ใช้แล้วและวัสดุที่สกปรกต้องกำจัดลงในถุงพลาสติกหรือถังขยะที่จัดไว้โดยเฉพาะ
- ๒๕.๔ เสื้อผ้าที่สกปรกเประเปื้อนอุจจาระ ต้องนำไปล้างทำความสะอาดในถังน้ำที่จัดไว้โดยเฉพาะ และบรรจุใส่ถุงพลาสติกเพื่อลดการสัมผัสซึ่งเป็นพาหะนำโรคแก่ผู้เลี้ยงดูเด็กและเด็ก
- ๒๕.๕ ถังน้ำที่ใช้ชำระล้างเสื้อผ้าตามข้อ ๒๕.๔ ต้องทำลายเชื้อโรคหลังการใช้ทุกครั้งและจัดเก็บไว้ในที่ที่กำหนดรวมถึงห้ามนำไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่นอีก
- ๒๕.๖ ต้องทำการล้างมือทุกครั้งหลังจับต้องเสื้อผ้าสกปรกเประเปื้อน

ข้อ ๒๖ ของเล่นร่วมกัน

- ๒๖.๑ ของเล่นสำหรับเด็กที่อยู่ในวัยยังใช้ผ้าอ้อมต้องเป็นของเล่นที่ล้างทำความสะอาดได้เท่านั้นเพื่อจำกัดการสัมผัสกับสิ่งที่ก่อให้เกิด โรคอยู่เฉพาะเด็กกลุ่มเดียว ในระหว่างมีการระบาดของโรค ต้องแยกของเล่นไว้เฉพาะสำหรับเด็กแต่ละกลุ่มไม่นำมาใช้เล่นร่วมกันระหว่างกลุ่มเด็ก
- ๒๖.๒ ของเล่นที่มีพื้นผิววัตถุที่แข็งต้องทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคด้วยน้ำยาฟอกขาวเป็นประจำ และล้างด้วยน้ำสะอาด
- ๒๖.๓ ห้ามนำของเล่นที่ขูดขีดด้วยผ้าหรือถุงมาใช้ รวมทั้งของเล่นที่ไม่สามารถทำความสะอาดให้ถูกหลักสุขาภิบาลได้
- ๒๖.๔ ของเล่นที่ดัดหิบนำเข้าปากแล้วต้องล้างทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคก่อนนำมาให้เด็กคนอื่นเล่นต่อ
- ๒๖.๕ ของเล่นที่สกปรกเประเปื้อนต้องจัดเก็บใส่ในอ่างพลาสติกที่เด็กไม่สามารถเอื้อมหยิบถึงได้จนกว่าจะผ่านการล้างทำความสะอาด การทำลายเชื้อโรคและเช็ดให้แห้งแล้ว

ข้อ ๒๗ การดูแลสภาพพื้นผิวทั่วไป

- ๒๗.๑ พื้น ชั้นสำหรับวางของ ลูกบิดประตูและพื้นผิวของวัตถุอื่น ๆ ที่ถูกจับต้องบ่อยๆ โดย เด็กที่อยู่ในวัยยังเลี้ยงอยู่ในผ้าอ้อม ต้องล้างทำความสะอาด และเช็ดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อทุกวัน

ด้านถูกต้อง

 (นางชนันท์ ชาญชัน)
 ๓๖๕-๓๖๖ หมู่ ๖ ตำบลบ้านใหม่ อำเภอเมืองจันทบุรี

๒๗.๒ พื้นผิวของวัตถุในห้องอาบน้ำ เช่น หัวก๊อกน้ำและที่นั่งส้วม ต้องล้างทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคอย่างน้อยวันละครั้งด้วยสารละลายเจือจางของน้ำยาฟอกขาว ๑ ส่วนผสม กับน้ำ ๕๐ ส่วน และล้างด้วยน้ำสะอาด ส่วนพื้นผิวของวัตถุอื่น ๆ ที่เด็กทารกและเด็กที่ยังเดินเตาะแตะจะสัมผัสอยู่บ่อย ๆ ต้องล้างทำความสะอาดทุกวันและทำลายเชื้อโรคด้วยสารละลายเจือจางดังกล่าวด้วย และล้างด้วยน้ำสะอาด

๒๗.๓ ผ้าคลุมและผ้าปูฟูกที่นอนต้องทำความสะอาดทุกวันถ้านำไปหมุนเวียนใช้กับเด็กคนอื่น

๒๗.๔ ฟูกที่นอนและเก้าอี้นวมภายในห้องสำหรับเด็กป่วย ต้องทำจากวัสดุที่ง่ายต่อการทำลายเชื้อโรค และต้องทำลายเชื้อโรคทันทีหลังการใช้งานด้วยสารละลายเจือจางของน้ำยาฟอกขาว ๑ ส่วนผสมกับน้ำ ๕๐ ส่วน และล้างด้วยน้ำสะอาด

๒๗.๕ ต้องเช็ดถูเลือดและสารคัดหลั่งจากร่างกายที่หกเลี้ยวราดให้สะอาดหมดจดทันที รวมทั้งต้องล้างทำความสะอาดและทำลายเชื้อโรคพื้นผิวของวัตถุที่เปื้อนด้วยสารละลายเจือจางของน้ำยาฟอกขาว ๑ ส่วนผสม กับน้ำ ๕ ส่วน และล้างด้วยน้ำสะอาด

๒๗.๖ ไม้ถูพื้นและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเช็ดถูเลือดและสารคัดหลั่งจากร่างกายที่หกเลี้ยวราดต้องแช่ไว้ในสารละลายเจือจางของน้ำยาฟอกขาว ๑ ส่วนผสม กับน้ำ ๕ ส่วน หลังการใช้ทุกครั้ง แล้วล้างด้วยน้ำสะอาดให้ทั่วและทำให้แห้ง สารละลายเจือจางและน้ำที่ผ่านการใช้แล้วให้ระบายลงสู่ท่อระบายเพื่อนำไปบำบัดคุณภาพต่อไป

ข้อ ๒๘ การดูแลสระว่ายน้ำ

๒๘.๑ ในกรณีที่สถานรับเลี้ยงดูแลเด็กมีสระว่ายน้ำสำหรับเด็ก ต้องดูแลบำรุงรักษาคุณภาพน้ำในสระว่ายน้ำให้อยู่ในระดับที่สะอาดปลอดภัยเสมอสำหรับสุขภาพของเด็ก

๒๘.๒ พื้นและผนังสระว่ายน้ำต้องเรียบและง่ายต่อการทำความสะอาด

๒๘.๓ น้ำในสระว่ายน้ำต้องใส ไม่มีฝါหรือสิ่งสกปรกลอยหน้า และสีของน้ำต้องไม่เกิน ๕ หน่วยฮาเซน (Hazen units) และความขุ่นต้องไม่เกิน ๕ NTU (Nephelometric Turbidity Units)

๒๘.๔ คุณภาพน้ำในสระว่ายน้ำต้องมีคุณภาพทางแบคทีเรีย ดังนี้

(๑) ต้องไม่พบแบคทีเรีย ชนิด อีโคไล (*Escherichia coli*) ในปริมาณตัวอย่างน้ำ ๑๐๐ มิลลิลิตร

(๒) โคลิฟอร์ม แบคทีเรีย ต้องไม่เกิน ๑๐ MPN / ๑๐๐ มิลลิลิตร

(๓) ต้องตรวจพบโคลิฟอร์มแบคทีเรียในตัวอย่างน้ำ ๑๐๐ มิลลิลิตร ที่เก็บติดต่อกันไม่เกิน หนึ่งในห้าของจำนวนตัวอย่างน้ำทั้งหมด

ตำแหน่งคือ:

(นายแพทย์ ธีรวัฒน์)

กรมส่งเสริมการเกษตร

(๔) ต้องไม่มีตัวอย่างน้ำที่ตรวจพบแบคทีเรียเกินกว่า ๒๐๐ โคโลนีต่อมิลลิลิตร โดยวิธีการตรวจวิเคราะห์แบบ plate count ที่ ๓๗ องศาเซลเซียส เป็นเวลา ๒๔ ชั่วโมงหรือโดยวิธีเมมเบรน ฟิลเตอร์ (Membrane filter method)

๒๘.๕ ต้องมีระดับคลอรีนคงเหลือในน้ำไม่น้อยกว่า ๑.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร และไม่เกิน ๓.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร

๒๘.๖ ต้องมีค่าความเป็นกรด-ด่าง (pH) อยู่ระหว่าง ๗.๒ ถึง ๘.๔

๒๘.๗ กรณีสระว่ายน้ำเป็นแบบเติมลมหรือทำจากพลาสติกภายหลังการเสร็จสิ้นการใช้งานแล้ว ต้องระบายน้ำทิ้ง ทำความสะอาด ทำลายเชื้อโรคและทำให้แห้ง

๒๘.๘ กรณีที่มีการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก สถานรับเลี้ยงดูแลเด็กต้องดูแลบำรุงรักษาสระว่ายน้ำให้เป็นไปตามประกาศกรมอนามัย พ.ศ. ๒๕๔๓ เรื่อง ข้อปฏิบัติในการดูแลสระว่ายน้ำ เพื่อป้องกันการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก ที่แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๒๙ การอาบน้ำชำระร่างกาย

๒๙.๑ กรณีที่ต้องมีการอาบน้ำชำระร่างกายเด็กให้สถานรับเลี้ยงดูแลเด็กจัดเตรียมผ้าเช็ดตัวแยกเฉพาะไว้สำหรับเด็กแต่ละคนหรือให้เด็กนำมาจากบ้านเอง ทั้งนี้ห้ามใช้ผ้าเช็ดตัวร่วมกัน

๒๙.๒ ผู้เลี้ยงดูเด็กต้องมั่นใจว่าผ้าเช็ดตัวเฉพาะของเด็กแต่ละคนได้รับการฉีดพ่นยาฆ่าเชื้อประจำตัวไว้ชัดเจน และถูกจัดเก็บในบริเวณที่เด็กสามารถเข้าถึงและหยิบมาใช้ได้ง่าย

๒๙.๓ กรณีสถานรับเลี้ยงดูแลเด็กจัดเตรียมและเก็บรักษาผ้าเช็ดตัวสำหรับเด็กไว้ในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก ผ้าเช็ดตัวทุกผืนจะต้องผ่านการซักทำความสะอาดให้เรียบร้อยก่อนนำมาใช้

ข้อ ๓๐ การจัดเตรียมอาหารและการรับประทานอาหาร

๓๐.๑ กรณีมีการจัดเตรียมอาหารในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก ผู้ปรุงหรือผู้เสิร์ฟอาหารต้องผ่านการอบรมเกี่ยวกับการสุขอนามัยอาหารเบื้องต้นก่อน

๓๐.๒ กรณีมีการจัดหาอาหารมาเลี้ยงเด็กในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือผู้บริหารต้องมั่นใจว่าอาหารที่จัดหาทำจากแหล่งผลิตหรือปรุงอาหารที่สะอาด ปลอดภัยและน่าเชื่อถือ รวมทั้งแหล่งผลิตหรือปรุงอาหารนั้นต้องได้รับอนุญาตจากราชการส่วนท้องถิ่นแล้ว

๓๐.๓ ผู้เลี้ยงดูเด็กและผู้ปกครองไม่ควรนำอาหารที่ปรุงเสร็จแล้วจากบ้านมาให้เด็กเพราะการเก็บอาหารไว้เป็นเวลานานก่อนรับประทานจะเพิ่มความเสี่ยงการเกิดอาหารเป็นพิษได้

๓๐.๔ ผู้ปรุงและผู้เสิร์ฟอาหารต้องสวมเสื้อผ้าและผ้ากันเปื้อนที่สะอาดให้เรียบร้อยเสมอเมื่อต้องหยิบจับหรือสัมผัสกับอาหาร

ตำแหน่งรอง

(นางชนันท์ ใจพิสุทธิ์)

กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

- ๓๐.๕ ผู้ปรุงและผู้เสิร์ฟอาหารที่มีผลหรือบาดแผลที่มีมือต้องปิดด้วยพลาสติกกันน้ำ หรือสวมถุงมือกันน้ำที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง
- ๓๐.๖ ห้ามผู้เลี้ยงดูเด็กที่เป็นโรคอุจจาระร่วง มีไข้ หรือป่วยด้วยอาการเป็นโรคติดต่อทางการสัมผัสหรือทางอากาศหายใจ ปรุง เสิร์ฟ หรือป้อนอาหารแก่เด็ก
- ๓๐.๗ ต้องปกปิดอาหารให้มิดชิดป้องกันการปนเปื้อน กรณีที่ต้องการเก็บรักษาอาหารที่ปรุงเสร็จแล้วไว้เป็นเวลานาน ๆ ต้องเก็บรักษาไว้ที่อุณหภูมิต่ำกว่า ๑๐ องศาเซลเซียสหรือสูงกว่า ๖๐ องศาเซลเซียส เพื่อลดการเจริญเติบโตของเชื้อแบคทีเรีย
- ๓๐.๘ ห้ามใช้มือเปล่าจับต้องอาหารที่ปรุงเสร็จแล้วและอาหารอื่นๆ ที่ไม่จำเป็นต้องผ่านกระบวนการปรุงซ้ำอีก เช่น สลัด และไอศกรีม
- ๓๐.๙ ต้องจัดให้มีภาชนะใส่น้ำที่สะอาด มีฝาปิด และน้ำดื่มที่สะอาดถูกสุขลักษณะ
- ๓๐.๑๐ เด็กทุกคนต้องมีภาชนะประจำตัวสำหรับใช้ดื่มน้ำและรับประทานอาหาร ต้องไม่ใช้ภาชนะร่วมกันหรือรับประทานอาหารจากภาชนะที่ใช้ป้อนอาหารเดียวกัน เช่น ช้อนส้อม แก้วน้ำ
- ๓๐.๑๑ ต้องไม่ใช้ภาชนะสำหรับใช้ดื่มน้ำและรับประทานอาหารที่บิ่น หักหรือแตกร้าว เพราะมีโอกาสสูงจะเป็นที่สะสมของเชื้อแบคทีเรีย รวมถึงอาจทำแท้งเด็กได้
- ๓๐.๑๒ ต้องจัดให้มีถังขยะมีฝาปิดมิดชิด ไม่รั่ว หรือซึมน้ำ และนำขยะไปกำจัดให้หมดทุกวัน

ตอนที่ ๓
โรคติดต่อ

ข้อ ๓๑ การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคและการตรวจสุขภาพ

- ๓๑.๑ สถานที่รับเลี้ยงดูแลเด็กที่มีจำนวนมากกว่า ๑๐ คน ควรมีแพทย์ หรือสถานพยาบาลร่วมในการดูแลสุขภาพเด็ก และเมื่อมีปัญหาจากการเจ็บป่วย
- ๓๑.๒ ผู้บริหารและผู้ได้รับอนุญาตต้องจัดให้เด็กได้รับการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรคตามอายุตามที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดและต้องจัดให้มีการบันทึกการได้รับวัคซีนทุกครั้งของเด็กแต่ละคน
- ๓๑.๓ ผู้เลี้ยงดูเด็กและบุคคลที่ทำงานเกี่ยวกับการจัดเตรียมอาหารทุกคนต้องผ่านการตรวจสุขภาพทุกปีจากแพทย์ ได้แก่ การตรวจร่างกายทั่วไป การเอ็กซเรย์ปอด การตรวจอุจจาระและปัสสาวะ และฮีโมโกลบิน รวมทั้งต้องมีใบรับรองจากแพทย์ และต้องได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับการล้างมือที่ถูกต้อง

ดำเนินการโดย

(นายแพทย์ ธีรศักดิ์)

นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด...

ข้อ ๓๒ โรคติดเชื้อทั่วไปที่เกิดในเด็ก

โรคติดเชื้อทั่วไปที่มีโอกาสเกิดการระบาดในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็กจะมีรายละเอียดลักษณะอาการแสดง ระบาดวิทยา การควบคุมและป้องกันตามภาคผนวก ก. แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓๓ การเฝ้าระวังโรค

๓๓.๑ เด็กควรได้รับการตรวจร่างกายทุกวันและบันทึกพฤติกรรมหรืออาการผิดปกติไว้ทุกครั้ง

๓๓.๒ ผู้บริหารและผู้ได้รับใบอนุญาต ควรแน่ใจว่าประเด็นต่างๆที่ใช้ในการคัดกรองเด็กที่เจ็บป่วยได้ครอบคลุมถึงการล้างมือที่เหมาะสมและข้ออุปสรรคต่างๆที่จะมีต่อการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคแล้ว

๓๓.๓ ไม่ควรอนุญาตให้เด็กเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมใดๆ ในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก ถ้าปรากฏว่าเด็กอยู่ในสภาพที่ไม่แข็งแรงพอที่จะเข้าร่วมกิจกรรมตามปกติ และหรือมีลักษณะอาการความเจ็บป่วยที่ต้องเฝ้าระวัง ซึ่งจำเป็นต้องนำเด็กออกไปจากสภาพแวดล้อมของสถานรับเลี้ยงดูแลเด็กนั้น ตามรายละเอียดในภาคผนวก ข. แนบท้ายประกาศนี้

ข้อ ๓๔ การระงับการแพร่เชื้อโรค

๓๔.๑ ในกรณีที่เด็กมีอาการป่วยเป็นโรคติดเชื้อตามข้อ ๓๒ ต้องแยกเด็กออกจากกลุ่มทันที โดยจัดให้พักอยู่ชั่วคราวในห้องสำหรับเด็กป่วยหรือห้องผู้บริหารในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก เพื่อให้ ผู้ปกครองของเด็กพาไปบำบัดรักษาทางการแพทย์และแยกไว้ที่บ้านหรือ โรงพยาบาล หรือห้องแยกเด็ก ที่เหมาะสม

๓๔.๒ ผู้บริหารหรือผู้ได้รับใบอนุญาต ต้องมั่นใจว่าผู้เลี้ยงดูเด็ก หรือเด็ก หรือบุคคลที่ถูกจ้างเข้ามาเพื่อจัดเตรียมอาหาร หรือบริการช่วยเหลือให้กับสถานรับเลี้ยงดูแลเด็กที่มีอาการเจ็บป่วยจากโรคติดเชื้อ ได้ถูกคัดออกจากสถานรับเลี้ยงดูแลเด็กจนกว่าจะมีใบรับรองจากแพทย์

๓๔.๓ ผู้บริหารหรือผู้ได้รับใบอนุญาต ต้องปฏิบัติตามมาตรการต่างๆ ที่กระทรวงสาธารณสุข หรือราชการส่วนท้องถิ่นกำหนดไว้เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

๓๔.๔ กรณีที่อาจมีความจำเป็นต้องระงับการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อที่รุนแรงในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก ให้หน่วยงานที่มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก ตามกฎหมายหรือผู้เป็นเจ้าของ ต้องปิดสถานรับเลี้ยงดูแลเด็กทันที

ตำแหน่งผู้ต้อง

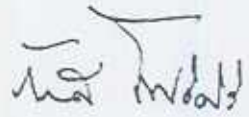
(นายแพทย์) ชัยสิทธิ์

กรมส่งเสริมการเกษตร

ข้อ ๓๕ การแจ้งการระบาดของโรค

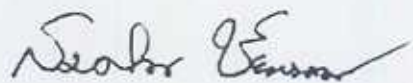
ถ้ามีการระบาดของโรคติดต่อตามข้อ ๓๒ ตั้งแต่ ๑ ราย หรือมากกว่า หรือ ถ้ามีการตาย อัน
เนื่องมาจากโรคติดต่อดังกล่าว เกิดขึ้นในสถานรับเลี้ยงดูแลเด็ก ให้ผู้บริหารหรือผู้ได้รับใบอนุญาต แจ้ง
เจ้าพนักงานท้องถิ่นทราบทันที

ประกาศ ณ วันที่ 19 ก.ค. ๒๕๔๕

(นายภักดี โพธิศิริ)
อธิบดีกรมอนามัย

ตำแหน่งรอง

(นายภักดี โพธิศิริ)

ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาโรคติดต่อ

ประกาศกรมอนามัย

เรื่อง ข้อปฏิบัติในการดูแลสระว่ายน้ำ เพื่อป้องกันการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก

.....

ด้วยเกิดการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก ที่มีสาเหตุมาจากเชื้อไวรัสเอนเทโร ๗๑ เชื้อไวรัสค็อกแซกกีเอ และ เชื้อไวรัสค็อกแซกกี บี ซึ่งสามารถระบาดได้ในสระว่ายน้ำ สวนสนุก สวนสาธารณะ โรงเรียนอนุบาล และสถานเลี้ยงเด็กเล็ก ในประเทศใกล้เคียง นั้น เพื่อเป็นการควบคุม ป้องกันการระบาดของโรคดังกล่าวในประเทศไทย กรมอนามัย จึงประกาศข้อปฏิบัติในการดูแลสระว่ายน้ำ เพื่อการป้องกันการระบาดของโรคมือ เท้า ปาก สำหรับให้เจ้าของ ผู้ครอบครอง หรือ ผู้ได้รับใบอนุญาตจัดตั้งสระว่ายน้ำที่มีไว้บริการ ต้องถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ห้ามผู้เป็นโรคตาแดง ผื่นหัด หวัด ไข้เป็นน้ำหนวก มีบาดแผล หรือมีอาการนำสงสัยว่าจะ เป็นโรคมือ เท้า ปาก เช่น มีตุ่มใสในช่องปาก ผ่ามือ ผ่าเท้า เข้าสระว่ายน้ำ
๒. จัดให้มีที่ล้างเท้า ซึ่งมีสารละลายคลอรีนเข้มข้น ๐.๓ - ๐.๖ เปอร์เซ็นต์ หรือ โซเดียมไทโอ ซัลเฟต ๑.๕ เปอร์เซ็นต์ เพื่อให้ผู้ใช้บริการล้างเท้าก่อนและหลังการใช้สระว่ายน้ำทุกครั้ง
๓. ต้องให้ผู้ใช้บริการชำระร่างกายก่อนลงใช้สระว่ายน้ำทุกครั้ง
๔. ห้ามผู้ใช้บริการป้วนน้ำลาย เสมหะ น้ำมูก และถ่ายปัสสาวะลงในสระว่ายน้ำ
๕. ต้องควบคุมและรักษาคุณภาพน้ำ ให้มีปริมาณคลอรีนคงเหลือในสระว่ายน้ำขณะที่เปิดใช้ บริการ ไม่น้อยกว่า ๑.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร หรือ ในกรณีที่มีการใช้ไอโซนร่วมกับสาร ประกอบคลอรีน ต้องมีปริมาณคลอรีนคงเหลือในสระว่ายน้ำขณะที่เปิดใช้บริการ ไม่น้อยกว่า ๐.๕ มิลลิกรัมต่อลิตร
๖. ต้องปิดสระว่ายน้ำในช่วงเวลา ๑๒:๐๐ - ๑๓:๐๐ น. พร้อมทั้งให้ดำเนินการต่อไปนี้
 - ๖.๑ ตรวจวัดและเติมสารประกอบคลอรีน เพื่อควบคุมและรักษาปริมาณคลอรีนคง เหลือ ไม่น้อยกว่า ๑.๐ มิลลิกรัมต่อลิตร หรือ

ชำนาญก้อง

(นายแพทย์ รักษากิจ)

ผู้อำนวยการกองโรคติดต่อทางน้ำและสุขาภิบาล

- ๖.๒ ในกรณีที่มีการใช้โอโซนร่วมกับสารประกอบคลอรีนในการฆ่าเชื้อโรค ต้องตรวจวัดและใช้โอโซนร่วมกับการเติมสารประกอบคลอรีน เพื่อรักษาระดับปริมาณคลอรีนคงเหลือ ไม่น้อยกว่า ๐.๕ มิลลิกรัมต่อลิตร
- ๗. ต้องควบคุมและรักษาคุณภาพน้ำ ให้มีค่าความเป็นกรด-ด่าง (พีเอช) ในระหว่างน้ำขณะที่เปิดให้บริการ ไม่น้อยกว่า ๗.๒ และไม่มากกว่า ๘.๔
- ๘. ต้องทำการตรวจวัดปริมาณคลอรีนคงเหลือ และค่าความเป็นกรด - ด่าง (พีเอช) ใน .../๒
 ว่ายน้ำ ทุก ๑ ชั่วโมง ตลอดเวลาเปิดให้บริการ
- ๙. ต้องดำเนินการให้มีการตรวจวิเคราะห์คุณภาพน้ำทางชีววิทยาในระหว่างน้ำขณะที่เปิดให้บริการ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง ให้มีคุณภาพ ดังนี้
 - ๙.๑ แบคทีเรียชนิด โคลิฟอร์ม น้อยกว่า ๑๐ ต่อ น้ำ ๑๐๐ มิลลิลิตร โดยวิธี เอ็ม พี เอ็น
 - ๙.๒ ไม่พบแบคทีเรียชนิด อี. โคไล
 - ๙.๓ ไม่มีจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดโรค
- ๑๐. ต้องทำความสะอาดห้องอาบน้ำ ห้องหลังเปลี่ยนเสื้อผ้า ห้องแต่งตัว ที่เก็บของ ห้องสุขา อ่างล้างมือ ที่ล้างเท้า สระว่ายน้ำ รวมถึงที่วางรอบขอบสระว่ายน้ำที่ใช้เป็นทางเดิน เครื่องเล่น และอุปกรณ์ประจำสระว่ายน้ำ ทุกวัน หลังจากปิดการใช้สระว่ายน้ำแล้ว

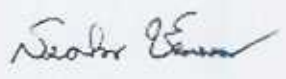
ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓

(นายวัลลภ ไทยเหนือ)
อธิบดีกรมอนามัย

ตำแหน่งรอง

(นายณัฐพงศ์ รักษ์กิจ)
ผู้อำนวยการกองควบคุมและป้องกันโรค